

Brüsszel, 2025. október 15.
(OR. en)

Intézményközi referenciaszám:
2023/0163 (COD)

10056/1/25
REV 1 ADD 1

TRANS 234
MAR 94
CODEC 773
PARLNAT

A TANÁCS INDOKOLÁSA

Tárgy: A Tanács első olvasatban kialakított álláspontja az Európai Tengerészeti Biztonsági Ügynökségről és az 1406/2002/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló EURÓPAI PARLAMENTI ÉS TANÁCSI RENDELET elfogadása céljából

- A Tanács indokolása
- A Tanács által 2025. október 13-án elfogadva

I. BEVEZETÉS

1. A Bizottság ezt a jogalkotási javaslatot 2023. június 1-jén, a tengerészeti biztonsági csomag részeként benyújtotta az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak¹.
2. A Tanács 2024. június 18-án *általános megközelítést* fogadott el².
3. Az Európai Parlament 2024. március 12-én elfogadta az első olvasatban kialakított álláspontját. A Parlament Sérgio Humbertót (EPP, Portugália) jelölte ki előadónak a 10. parlamenti ciklusra.
4. A tárgyalások 2024. november 19-én kezdődtek az első háromoldalú egyeztetéssel, amelyet 2025. május 20-án a második háromoldalú egyeztetés követett. A 2025. május 20-i második háromoldalú egyeztetésen a tárgyalók politikai megállapodásra jutottak.
5. A Coreper 2025. június 4-én megállapodás elérése céljából elemezte a végleges kompromisszumos szöveget, és megerősítette azt.
6. A TRAN bizottság elnöke 2025. június 24-én levelet küldött a Coreper elnökének, amelyben megerősítette, hogy amennyiben a Tanács a jogász-nyelvész ellenőrzést követően első olvasatban jóváhagyja a megállapodás szerinti szöveget, a Parlament a második olvasat során jóvá fogja hagyni a Tanács álláspontját.

II. CÉL

7. A felülvizsgálat főbb célkitűzései:
 - a) az Ügynökség jelenlegi feladatainak és célkitűzéseinek pontosabb rögzítése és leírása abból a célból, hogy jogi kötőerejű megbízatást kapjon azok ellátására, és arra, hogy a szükséges technikai, operatív és tudományos segítségnyújtással támogassa a tagállamokat és a Bizottságot a tengerészeti biztonság és a tengeri védelem szavatolása és az ágazat zöld és digitális átállás előmozdítása érdekében,
 - b) az EMSA megbízatásának időtállóvá tétele elegendő rugalmasság biztosításával ahhoz, hogy a megbízatásba a tengerhasznosítási ágazat változó igényeinek megfelelő új feladatok is belefoglalhatók legyenek, és
 - c) elegendő humán és pénzügyi erőforrás biztosítása az Ügynökség számára a szerepének betöltéséhez.

¹ 10160/23.

² 10828/24.

III. A TANÁCS ELSŐ OLVASATBAN ELFOGADOTT ÁLLÁSPONTJÁNAK ELEMZÉSE

1. Eljárási keret

8. A Bizottság javaslata alapján a Parlament és a Tanács tárgyalásokat folytatott azzal a céllal, hogy megállapodjanak a Tanács első olvasatban kialakított álláspontjáról, ami korai második olvasatbeli megállapodást eredményezett. A tanácsi álláspont tervezetének szövege teljes mértékben tükrözi a két társjogalkotó között létrejött kompromisszumot.

2. A főbb kérdések összefoglalása

9. A társjogalkotók közötti megállapodást követően a Tanács a következő álláspontot alakította ki első olvasatban a különböző reformelemekkel kapcsolatban:
10. A rendelet „technikai része” (1–13. cikk) tekintetében a Tanács fő céljai a következők: gondoskodni arról, hogy az Ügynökség nagy hangsúlyt helyezzen a tagállamok és a Bizottság támogatására a *hatályos* uniós jogszabályok megfelelő végrehajtása terén, elkerülni a párhuzamos erőfeszítéseket, valamint biztosítani, hogy az Ügynökség hatékonyan használja fel az erőforrásait. A bizottsági javaslaton végrehajtott módosítások főként a szöveg egyszerűsítését és néhány részlet törlését szolgálják, és ezzel rugalmasságot kínálnak, valamint biztosítják, hogy a megbízatás időtálló legyen.
11. A Tanács nagyrészt fenntartotta az *általános megközelítésben* ismertetett álláspontját a tengeri autonóm vízfelszíni hajókkal és a nitrogén-oxid-kibocsátással kapcsolatos feladatokat illetően, mivel ezek az elemek az EU hatáskörén kívül esnek (4., illetve 5. cikk). A Tanács elfogadott a tengeri szállításban használt alternatív üzemanyagokkal kapcsolatban a Parlament által bevezetett több kiegészítést is, az e területre vonatkozó hatályos uniós jogszabály (a FuelEU Maritime kezdeményezésről szóló rendelet³) korlátain belül (4. és 6. cikk). Ugyanakkor a Tengerészeti Munkaügyi Egyezmény⁴ végrehajtásával kapcsolatos feladatokat azokra az elemekre korlátozta, amelyek már szerepelnek a kikötő szerint illetékes állam általi ellenőrzésről szóló irányelvben⁵ (4. cikk).

³ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2023/1805 rendelete (2023. szeptember 13.) a megújuló és alacsony kibocsátású tüzelőanyagok tengeri szállításban való alkalmazásáról, valamint a 2009/16/EK irányelv módosításáról.

⁴ 2006. évi módosított Tengerészeti Munkaügyi Egyezmény.

⁵ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/3099 irányelve (2024. november 27.) a kikötő szerint illetékes állam általi ellenőrzésről szóló 2009/16/EK irányelv módosításáról.

12. A Tanács fenntartotta az általános megközelítésben foglalt álláspontját, és három új feladatot javasolt az Ügynökség számára: ezek közül az első és legfontosabb, hogy az EMSA támogatást nyújthasson a Bizottságnak, a nemzeti hatóságoknak és az érintett uniós szervezeteknek az uniós korlátozó intézkedések (azaz szankciók) végrehajtásában (különösen a szankciórendszer hatálya alá tartozó hajók mozgására vonatkozó adatok tekintetében) (8. cikk). A második feladat szerint az Ügynökség valamennyi európai tengeri medencére vonatkozóan kockázatelemzést készítene és tartana naprakészen, amely kizárólag az Ügynökség olaj- és vegyi szennyezés elhárítására szolgáló hajóinak helymeghatározásához szolgálna alapul annak érdekében, hogy támogassa a tagállamokat a tengeri környezetszennyezés elhárítására irányuló tevékenységekben (5. cikk). Végezetül, a harmadik feladat értelmében az Ügynökség a harmadik országokban található újrafeldolgozó létesítmények vonatkozásában az 1257/2013/EU rendelettel összhangban helyszíni vizsgálatokat is végezhet a Bizottság nevében, ha a Bizottság úgy határoz, hogy átruházza ezt a feladatot az Ügynökségre (5. cikk).
13. Egy feladatot – nevezetesen az Ügynökség tagállamokban tett látogatásait és az ellenőrzéseket (10. cikk) – illetően a Tanács közeledett a Parlament és a Bizottság álláspontjához, és beleegyezett abba, hogy felülvizsgálja az *általános megközelítésben* foglalt azon álláspontját, miszerint zárt jegyzékben kell felsorolni azokat a jogi aktusokat, amelyeknek megfelelően sor kerülhet ilyen látogatásokra és ellenőrzésekre. A Tanács elfogadta, hogy az EMSA tagállamokban tett látogatásai a tengerészeti biztonságot és a környezetszennyezés megelőzését célzó uniós jogszabályok végrehajtására fognak összpontosítani, amennyiben a Bizottság e feladatot átruházza az Ügynökségre.
14. Végezetül, ami az Ügynökségnek a nemzetközi kapcsolatokhoz kötődő feladatait (11. cikk) illeti, a Tanács megállapodott abban, hogy lehetővé teszi az ügyvezető igazgató számára, hogy a Bizottság és az igazgatótanács előzetes jóváhagyásával az Egyesült Királyságban működő uniós küldöttségen helyezzen el személyzetet annak érdekében, hogy támogassa a tagállamokat és az Európai Bizottságot a Nemzetközi Tengerészeti Szervezet munkájában való részvételükkel kapcsolatos tevékenységekben.
15. A szöveg irányításról rendelkező részében (14–45. cikk) a Tanács biztosítani kívánja a tagállamok és a Bizottság közötti intézményi egyensúly megőrzését az Ügynökség irányítása terén.

16. A Tanács a Parlamenttel és a Bizottsággal közösen több kérdést is részletesen megvizsgált, így a következőket: egy új ügyvezető testület létrehozásának hozzáadott értéke, a Bizottság relatív súlya az igazgatótanácsban (a Bizottság képviselőinek száma), szavazási szabályok az igazgatótanácsban, a Bizottság azon joga, hogy megvétózza az Ügynökség azon esetleges határozatait, amelyek ellentétesek lehetnek a pénzügyi keretszabályzattal vagy a személyzeti szabályzattal, továbbá az Ügynökség felhatalmazása regionális központok létrehozására.
17. A Tanács fenntartja az általános megközelítésben foglalt álláspontját az ügyvezető testületre és az igazgatótanács szavazási szabályaira vonatkozó rendelkezések törlésével kapcsolatban (16. cikk). A Tanács ugyanakkor egyetértett a Parlamenttel abban, hogy felül kell vizsgálni az ügyvezető igazgató kinevezéséhez szükséges többséget: a kinevezés jelenleg az igazgatótanács kétharmados többségével lehetséges, az *általános megközelítésben* foglalt négyötödös többség helyett. Emellett a Tanács bevezetett egy olyan mechanizmust, amely lehetővé teszi, hogy az igazgatótanács szavazati joggal rendelkező tagjainak egyharmada javaslatot tegyen az ügyvezető igazgató felmentésére; eddig csak a Bizottság tehetett ilyen javaslatot (21. cikk).
18. Ugyanakkor annak érdekében, hogy az Ügynökség irányítását illetően meg lehessen őrizni az intézményi egyensúlyt, a Tanács közeledett a Parlament és a Bizottság álláspontjához, és beleegyezett abba, hogy az Ügynökség igazgatótanácsában a Bizottság továbbra is négy képviselővel rendelkezzen, a hatályos EMSA-rendelet szerint. A Parlament ezzel egyidejűleg elfogadta, hogy nincs szükség arra, hogy saját megfigyelőket nevezzen ki az igazgatótanácsba.
19. Mind a Tanács az általános megközelítésében, mind pedig a Parlament az első olvasatában megállapodott abban, hogy a szövegből törlik a Bizottság azon jogát, hogy megvétózza az Ügynökség azon esetleges határozatait, amelyek ellentétesek lehetnek a pénzügyi keretszabályzattal vagy a személyzeti szabályzattal. A Bizottsággal folytatott széles körű megbeszélések követően a Tanács és a Parlament megállapodott abban, hogy a Bizottság vétóját felülvizsgálati eljárással váltja fel, amely lehetővé tenné a Bizottság számára, hogy hangot adjon aggályainak, amennyiben úgy ítéli meg, hogy a pénzügyi keretszabályzattal és a személyzeti szabályzattal kapcsolatos ügyekben hozott bizonyos határozatok súlyos jogi kockázatoknak tehetik ki az Ügynökséget (és az uniós költségvetést). (20. cikk) Ez lehetővé teszi az igazgatótanács számára, hogy az egységes programozási dokumentum elfogadásához alkalmazott eljáráshoz hasonló eljárás keretében újragondolja a kérdést: ha a Bizottság második olvasatban még mindig ellenzi a határozatot, azt csak a tagállamok képviselőinek egyhangú szavazatával lehet elfogadni.

20. Végezetül a Tanács elfogadta a Parlament és a Bizottság érveit az Ügynökség regionális központok létrehozására való felhatalmazását illetően, mivel ez a lehetőség már szerepel a jelenlegi EMSA-rendeletben (31. cikk). Bár az ilyen regionális központok létrehozása jelentős pénzügyi következményekkel járhat, a Tanács egyetértett abban, hogy a Bizottság által javasolt biztosítékok elegendőek az Ügynökség költségvetésének védelméhez, mivel a vonatkozó döntéseket csak az igazgatótanács hozhatja meg a Bizottság kérésére, „kellő figyelemmel a költségvetési vonzatokra”.

IV. ÖSSZEGZÉS

21. A Tanács álláspontja támogatja a Bizottság javaslatának célját, és teljes mértékben tükrözi azt a kompromisszumot, amelyet a Tanács és az Európai Parlament a Bizottság támogatásával elért a nem hivatalos tárgyalások során.
22. A Tanács ezért úgy véli, hogy első olvasatban kialakított álláspontja kiegyensúlyozottan tükrözi a tárgyalások eredményét, és hogy elfogadását követően az új EMSA-rendelet biztosítani fogja, hogy az Ügynökség jogi felhatalmazást kapjon arra, hogy technikai, operatív és tudományos segítséget nyújtson a tagállamok és a Bizottság számára a tengerészeti biztonságnak és a tengeri védelemnek, valamint az ágazat zöld és digitális átállásának a biztosításához.